1930.25.63.

Tenrikyo-Sekten.

En nybildad Shinto-sekt i Japan.

Av Ida Trotzig.

Grundläggarinnan till denna sekt var en kvinna,vid namn Nakayama Mikiko. Genom inspiration från Ten,-himlen- utarbetade hon sin lära. Till en början häftigt motarbetad av japanska myndigheterna,blev hon upprepade gånger kastad i fängelse. Dock spriddes hennes lära hastigt,och redan några år efter hennes död,hade flera tempel,-Miya-san - blivit uppresta ,där hennes lära förkunnades. Det förnämsta står i Yamato,hennes hembygd,och där hålles gudstjänst, den 26 varje månad. Denna sekt räknar nu anhängare i loo-tusental.

Egendomlig är den regel,som förbjuder församlingens medlemmar att besöka det s.k. Hompu i Yamato Tenrikyo-sektens heligaste vallfartsort,med mindre de först övervarit en gudtjänst i det andra s.a.s. övergångstemplet,benämt Koriyama.Detta är även beläget i Yamato och intar andra rummet bland sektens helgedomar.Innan medlemmarna från de respektiva lokalförsamlingarna få tillträde till Hompu måste Koriyana besökas och det är en gudtjäst därstädes,som här skildras.

Vid byns utkant på toppen av en kulle med fri utsikt över landskapet,låg den nyligen uppförda tempelbyggnades. Allt vad omvårdnad,sakkunskap och tradition kunnat skapa,trädde en till mötes ur templets fina arkitektur,dess rymliga salar och dess underbara trädgård. Denna låg likt en borggård,omgiven av en hög,vitrappad mur,osynlig från det yttre,liksom vore främmande blickar profanerande för de gamla mossbelupna träden,de döda stammarna,som välvårdade höjde sig mellan unga,friska grönskande barrträd och bladväxter.En enkel stil röjdes i de av vitt trä uppförda byggnaderna. Där låg

shintō-lärans enkelhet, renhet och vithet,i såväl tanken,som planerat dem ,som materialet,som i bild framställt dem för våra ögon.

I trädgårdens mitt stod templet med den stora församlingssalen.Dess bortersta del upptogs av altaret och koret,där prästerna officierade och vilken plats skilde sig från övriga delen av rummet genom dess golvs blankpolerade yta. Längs bort i koret syntes det med fina snideriet av omålat trä utförda altarskåpet,o miyasan.(Miniatyrtemplet på museet är en fullkomlig bild av detsamma).Därinne dväljes den gudomliga,vars ande representeras av en rund,glänsande metallspegel, som hade sin plats framför detsamma. På båda sidorna om altaret stodo tvenne höga "sakaki-träd",vishetens heliga träd.Båda voro behängda med långa,vajande bandribbor i vita gröna,gula, röda och violetta färger och vilka,likt en jättetofs,fästade i trädets topp,föllo ned över dess mörka blad. Banden skola väcka till minnes de prydnader,varmed dylika träd smyckades i tidernas början,för att genom sin prakt locka solgudinnan ut ur den mörka grottan,där hon gömt sig och dit hon tagit solljuset med.

"Onusan",ett knippe av smala,vita pappersremsor,sammanknutna i toppen av en smal stång,var placerad framför altaret. Med den skall prästen under gudstjänsten vifta bort det synliga dammet från altaret och det osynliga från de fungerade prästernas och församlingsmedlemmarnes själar.Tre gånger svingar han de smala pappersremsorna fram och åter och tingen och människornas hjärtan renas från jordiskt damm. På altaret låg dessutom en liten "sakaki"gren med vita "gohei"-band.

Bredvid koret åt höger till stod fädernas "o miyasan", med offergåvor ordnade framför detsamma. På motsatta sidan hade musiken samlats med sina musikinstrument,koto, trummor,symbaler,flöjter,

bambuklossar,vars skarpt ihåliga ljud smattrar väckande,om någon av åhörarna skulle låtit sitt sinns försjukna i dvala.

Åhörarna sutto i rader nedanför koret,där de vackra, japanska mattorna "tatami",utvisande området,avsett för dem. Skymning rådde i salen,ty genom de öppnade luckorna sökte sig dagsljuset endast sparsamt in.

Sådan tedde sig den stora tempelsalen, då vi inträdde dit ledsagade av Maeba Motosaburo.Han var huvudman för Tenrikyo-sektens underavdelning i Osaka.Sedan han framför högaltaret i knäböjande ställning förrättat sin andakt under handklappningar och bugningar, förde han oss genom de olika byggnaderna och salarna. Vid slutet av en lång mot trädgården öppen korridor nådde vi en mindre tempelsal.Detta var sektens stiftarinnas minnestempel och inför hennes altare föll den bleka prästen ännu en gång ned på knä och bad.

I tempelsalen funno vi åhörarna sitta hopträngda på det mattbelagda golvet,vilket fyllts till sista plats. Uppe i koret hade de officierande prästerna intagit sina platser,ordnade efter deras särskilda rang. De voro 2o eller 3o till antalet.De förnämsta av dem sutto framför altaret,överste presten närmast detsamma. Alla voro iklädda skrudar i ljusaste blått,med långa böljande släp.De voro tillknutna vid midjan med bälten ,prydda med dyrbara stenar, "magatama".På huvudet buro de den prästerliga toppmössan med det utåt ryggen nedhängande styva karkasbandet,som vajar och gungar vid varje rörelse deras bärare göra.

Varje del av klädedräkten innebar symbolik.Åt draken ger sekten en särskilt framskjuten plats. Det långa släpet förebildar dess slingrande kropp och karkasbandet det horn,med vilket den man-

liga draken,Ryo,tänkes försedd,en bild av mannens förstånd,styrka och fasthet i karaktären. Den kvinliga drakens,Ya,tvenne symboliska horn,äro sinnebild av hennes mera koleriska temperament,hennes häftighet och uppbrusande sinne. Därför lärer denna sekt,att en ~~b~~ bruds huvud vid vigseln döljes av ett vitt dok till tecken av hennes underdånighet och ödmjukhet och hennes läppar skola färgas röda med "beni"- färg,såsom bevis på hennes tysynad inför mannens makt och vilja.

Tempelmusiken,som spelat tystnade och överstepräste trädde fram till altaret.Med "sakaita",ett prästerligt emblem,-i handen knäföll han,höjde den sakta mot pannan och bugande sig,läste:

"Under vördnad och ängslan nedfaller jag inför de åtta gudomligheterna,som bebo avlägsna regioner och bönfaller om,att allt ont och orent,som dväljas hos dem,som nu samlats här vid detta altare,måtte bliva fullkomligt avlägsant genom gudarnas hjälp och bevågenhet."

Därpå reste sig en av de övriga prästerna och med "onusans" vita "gohei-remsor" viftade han över altaret,prästerna och församlingen för att rena dem från allt jordiskt slagg och damm. Därefter knöt han en bindel av rent,vitt papper för sin mun,på det att hans andedräkt ej må besudla de föremål,med vilka han nu skulle komma i beröring. Han närmar sig altaret och under djup vördnad öppnar han sakta dörrarna till "omiyasan". De knarra dallrande och gnisslande melodier,när de svänga på sina hakar och det gudomliga väsendet svävar ut över mängden.Flöjten faller in i samma tonart i långdragna toner och alla prästerna böja sig djupt mot jorden,mummlande och sjungande ,vad som lät såsom å...hå...åå....hå....Sången ljöd underbar.Detta var det ~~skönaste~~ skönaste ,det mest imposan-

tamomentet i gudstjänsten,detta ögonblick,dågudarna tänkas nedstiga och överskygga människorna och de mottaga dem endast med ett bävande och skälvande å...hå....å...hå.....

Omedelbart därefter framsattes offren. Med undantag av översteprästen deltogo alla de övriga officierande i offergåvornas frambärande. De små vita offerborden,"sambo",fyllda med bergens och fältens alster,gingo ur hand och i hand.Varje präst bar helvit skrud och för hans mun hade bundits det vita, för andedräkten skyddande papperet.De stodo uppställda,bildande en kedja i salens mitt. Vördnadsfullt lyfte de offerborden högt mot sina pannor och under bugningar överlämnades de till den närmaste mannen.Så vandrade borden i sicksack fran dens enes till den andres händer,tills de slutligen sattes på altarets,för dem avsedda hyllor.-- Musiken spelade, trumman ljöd såsom ett avlägset dån,-- det var urgamla tempelsånger, vilka aldrig nedskrivits,utan i minnet bevarats från generation till generation.Ej ett ord talades,högtidlig tystnad och stillhet rådde.Ty intet ljud,ej ens en suck från en människas läppar,får besudla offrens renhet.

Men inför dem trädde översteprästen fram och uppläste den "Stora bönen",vilka sedan 5,000 år tillbaka blivit läst av Nippons folk. Efter densamma följde "sanjo no kioken",böner,föreskrivna av kejsaren och vilka ej endast läsas vid Tenrikyo-sektens sammankomster,utan vilka äro påbjudna att läsas vid alla tempel och skolor

Med entonig röst,vördnadsfullt insugande andedräkten vid slutet av varje sats,ljöd prästens stämma genom salen:"

"Gudarna,som äga allt gott,må de komma in i våra hjärtan, välsigna oss och hela vårt land och lära oss att vandra på himmel-

lens vägar. Och glömmen ej, att I för eder kejsares och lands skull skolen akta döden för intet".

Då bugade sig åter prästerna till jorden och svarade med sitt ödmjuka, sjungande, bävande å...hå...å...hå... så vare det.

Gudstjänsten avslutades med läsandet av "kioten", ett plakat, innehållande 10 böneformulär, men då dessa äro mycket långa läses endast ett av dem i varje månad. De äro delvis skrivna av Miki själv.

Efter några ögonblicks paus tog den prästerliga dansen vid. Nu spelade musiken vilt och kraftigt, nu stämde församlingen in med sång och en skara präster, iklädda svarta skrudar och med röda solfjädrar i händerna gledo ljudlöst in över det glänsande korgolvet. De började dansa och dansa, under det att åhörarna med graciösa och mystiska handrörelser följde musikens och sångens rytm. Om och om igen sjöngos sångerna, om och om igen dansade prästerna, om och om igen rördes händerna i samma takt, med samma schwung 20 till 30 gånger. Prästerna stampade med fötterna, höjde armarna, vitade med solfjädrarna, åter och åter, förtvivlat, outtröttligt. De tycktes aldrig vilja sluta, aldrig, aldrig. Äntligen förmådde de ej mera. Svettdropparna pärlade ned för deras ansikten och de läta armarna slappa falla ned. Troligtvis, ehuru i modifierad form, äro dessa danser en kvarleva av forntidens orgier, då människorna dansade sig in i extasens virvel och det onda fördrevs genom exorcism.

De fruktansvärda prelaterna i sina demoniska skrudar försvunno med sitt onda spel och när de närvarande hunnit sansa sig, bleva deras förvirrade sinnen ledda in på ljusets och befrielsens väg. Aldrig kunde man se en skönare dans än den, vilken nu tog sin

början.

Det trädde in fyra högresta män och högt buro de på lyftade hönder en kvist av det heliga visdomsträdet. Deras dräkter voro av siden i den ljusaste blåa skymningsfärg, och det långa släpet föl följde, buktande sig i graciösa linjer, varje steg de togo. Majestätiska skredo dessa charmanta gestalter under bugningar och rörelser, som liknade deras gudalika förfäder, fram och åter allvarligt och förnämt. Voro dessa gudarnas söner, som stigit ned för att visa oss deras makt och prakt, deras skönhet och härlighet? Visserligen ställdes ens längtan att nå de fjärran änder, varifrån de kommit.",

När sista ackordet av den vemodiga, under avlägsna århundraden komponerade melodierna, som ackompanierat dansen, förtonat, avslutades den långa ceremonien med föredragande av Tenrikyo-sektens dagliga anförande:

"Vi falla ned inför Tenrikyos stora, vördade gudar och under fruktan och bävan tacka vi morgon och afton för deras goda gåvor. Lyssnen I till våra hjärtans böner och bevara i trygghet till evärdeliga tider kejsardömet Japan. Spriden lycka till jordens alla invånare, och förhjälpen oss att utsprida vår sekts läror i hela världen fjärran och när."